

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2016 r.

RM-10-88-16

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1438, z 2015 r. poz. 308 i 349 oraz z 2016 r. poz. 50) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3e w brzmieniu:

„3a. Kierownik biura powiatowego może upoważnić, w formie pisemnej, pracownika innego biura powiatowego do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

3b. Dyrektor oddziału regionalnego może upoważnić, w formie pisemnej, pracownika innego oddziału regionalnego do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

3c. Zasady udzielania upoważnień, o których mowa w ust. 3a i 3b, określają porozumienia zawarte pomiędzy kierownikami biur powiatowych albo pomiędzy dyrektorami oddziałów regionalnych.

3d. Porozumienia, o których mowa w ust. 3c, określają zasady współpracy pomiędzy kierownikiem biura powiatowego albo dyrektorem oddziału regionalnego, który upoważnia pracownika innego biura powiatowego albo oddziału regionalnego do załatwiania spraw w jego imieniu, a kierownikiem biura powiatowego albo dyrektorem oddziału regionalnego, w którym jest zatrudniony pracownik upoważniany do załatwiania tych spraw, w tym zasady przekazywania akt tych spraw.

3e. Porozumienia, o których mowa w ust. 3c, zatwierdza Prezes Agencji.”;

2) w art. 25 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Umorzenie wierzytelności Agencji, której kwota przekracza 40 000 zł, wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Umorzenie wierzytelności Agencji następuje na wniosek dłużnika, z tym że w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5, Prezes Agencji może umorzyć wierzytelność Agencji bez wniosku dłużnika.”;

3) w art. 28 w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1–3 i 5, gdy Prezes Agencji umarza wierzytelności Agencji bez wniosku dłużnika, umorzenie następuje na podstawie oświadczenia Prezesa Agencji.”;

4) w art. 29:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Jeżeli płatność lub pomoc finansowa, pochodzące ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1, zostały przyznane spółce cywilnej, która została rozwiązana, za zobowiązania związane ze zwrotem tych środków odpowiadają solidarnie wspólnicy rozwiązanej spółki cywilnej.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do należności, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.¹⁾):

1) z wyjątkiem przepisów dotyczących umarzania należności, odraczania płatności, rozkładania płatności na raty oraz zaokrąglania należności, z tym że termin, o którym mowa w art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wynosi 60 dni;

2) przy czym bieg terminu przedawnienia tych należności ulega przerwaniu także wskutek doręczenia dłużnikowi upomnienia, o którym mowa w art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599 i 868), w dniu doręczenia tego upomnienia; w takim przypadku bieg terminu przedawnienia biegnie na nowo od dnia następującego po dniu, w którym doręczono upomnienie.”;

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Do egzekucji należności z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków finansowych, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z tym że uprawnienia wierzyciela

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923 i 1932 oraz z 2016 r. poz. 195, 615 i 846.

określone w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przysługują:

- 1) Prezesowi Agencji – w przypadku gdy jest on właściwy do rozstrzygnięcia w sprawach o przyznanie płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1;
 - 2) dyrektorowi oddziału regionalnego:
 - a) w przypadku gdy jest on właściwy do rozstrzygnięcia w sprawach o przyznanie płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1,
 - b) jako organowi wyższego stopnia – w przypadku gdy organem właściwym do rozstrzygnięcia w sprawach o przyznanie płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w ust. 1, jest kierownik biura powiatowego.”;
- 5) w art. 31:
- a) użyte w ust. 1 i 2 wyrazy „organ, o którym mowa w art. 29 ust. 2,” zastępuje się wyrazami „Prezesa Agencji albo inny organ właściwy do rozstrzygnięcia w sprawie przyznania płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w art. 29 ust. 1,”
 - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Należności ustalane w drodze decyzji administracyjnej przez Prezesa Agencji albo inny organ właściwy do rozstrzygnięcia w sprawie przyznania płatności lub pomocy finansowej ze środków publicznych, o których mowa w art. 29 ust. 1, z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych pochodzących z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) lub z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (FIFG) oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z tych funduszy, a także wierzytelności wynikające z umów z tytułu płatności określonych w odrębnych przepisach realizowanych przez Agencję ze środków publicznych pochodzących z EFOGR lub FIFG oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z tych funduszy, z wyłączeniem należności, o których mowa w art. 29 ust. 4, podlegają potrąceniu z bezspornej i wymagalnej wierzytelności lub należności dłużnika z tytułu realizowanych przez Agencję płatności z krajowych

środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRG lub EFRROW, Europejskiego Funduszu Rybackiego lub Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.²⁾) w art. 21 w ust. 1 po pkt 47d dodaje się pkt 47e w brzmieniu:

„47e) kwoty umorzonych wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1438, z 2015 r. poz. 308 i 349 oraz z 2016 r. poz. 50);”.

Art. 3. Do postępowań w sprawach wszczętych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863, z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932, 1992 i 2299 oraz z 2016 r. poz. 188, 195, 615, 780, 823, 929 i 1010.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy zmieniającej ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1438, z 2015 r. poz. 308 i 349 oraz z 2016 r. poz. 50) ma na celu m.in.:

- 1) stworzenie możliwości prawnych kierownikowi biura powiatowego lub dyrektorowi oddziału regionalnego, w którym wystąpiła kumulacja określonego rodzaju zadań, skorzystania z pomocy pracowników zatrudnionych w innym biurze powiatowym lub oddziale regionalnym, które realizuje analogiczne zadania i które jednocześnie w danym momencie nie jest obciążone realizacją zadań;
- 2) podwyższenie z 15 tys. zł do 40 tys. zł kwoty, powyżej której do umorzenia wierzytelności wymagana jest zgoda Ministra Finansów;
- 3) umożliwienie Prezesowi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) umarzania wierzytelności z urzędu, w przypadku gdy nie odzyskano wierzytelności w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego, a także gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji wierzytelności ARiMR lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 4) jednoznaczne uregulowanie sposobu dochodzenia kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności przez spółkę lub wspólników spółki cywilnej, która została rozwiązana;
- 5) stworzenie możliwości odzyskania należności ujętych w księdze dłużników w zakresie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz budżetu krajowego przez przerwanie biegu terminu przedawnienia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego;
- 6) stworzenie podstaw prawnych umożliwiających dokonywanie potrąceń należności pozostających do odzyskania z funduszy strukturalnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR) Sekcja Orientacji i Sekcja Gwarancji oraz z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (FIFG) z krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów

Wiejskich (EFRROW), Europejskiego Funduszu Rybackiego lub Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;

- 7) zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych kwoty umorzonych wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Biura powiatowe równolegle obsługują różne schematy pomocowe, tj. płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, 7 schematów pomocowych regulowanych ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, programy pomocowe wynikające sytuacji na rynku rolnym. W poszczególnych biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR występuje różna liczba i złożoność spraw obsługiwanych w ramach poszczególnych instrumentów wsparcia kończących się, co do zasady, wydaniem przez właściwego kierownika biura powiatowego albo dyrektora oddziału regionalnego decyzji w sprawie o przyznanie płatności lub pomocy. W konsekwencji zauważa się nadmierną kumulację zadań w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych obsługujących dużą liczbę wniosków w ramach poszczególnych schematów pomocowych.

Uwzględniając powyższe, proponuje się dodanie w art. 10 nowych ust. 3a–3e stanowiących podstawę prawną dla kierownika biura powiatowego lub dyrektora oddziału regionalnego, w którym wystąpiła kumulacja określonego rodzaju zadań, do skorzystania z pomocy pracowników zatrudnionych w innym biurze powiatowym lub oddziale regionalnym, które realizuje analogiczne zadania i które jednocześnie w danym momencie nie jest obciążone realizacją zadań.

Proponowana zmiana umożliwi optymalizację wykorzystania zasobów kadrowych ARiMR, a dzięki temu zapewni poprawę efektywności realizacji zadań przez ARiMR na poziomie biur powiatowych i oddziałów regionalnych bez konieczności angażowania dodatkowych środków finansowych. Zasadniczym znaczeniem wprowadzonej zmiany jest umożliwienie sprawniejszej i szybszej obsługi wniosków rozpatrywanych przez kierowników biur powiatowych i dyrektorów oddziałów regionalnych oraz umożliwienie zakończenia ich obsługi w podobnym terminie na terenie całego kraju.

Jednocześnie wprowadzenie proponowanej regulacji pozostanie bez wpływu na

właściwość miejscową kierownika biura powiatowego i dyrektora oddziału regionalnego, a tym samym nie spowoduje żadnych zmian dla rolnika, jeśli chodzi o miejsce złożenia wniosku oraz czynności podejmowane w toku prowadzonego postępowania w sprawie przyznania danej pomocy, w tym wydania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

Zgodnie z projektowanymi przepisami zasady upoważniania pracowników innych biur powiatowych albo oddziałów regionalnych do załatwiania spraw pozostających w kompetencji kierownika danego biura powiatowego lub dyrektora oddziału regionalnego regulować będzie porozumienie zawarte pomiędzy kierownikiem tego biura powiatowego albo dyrektorem tego oddziału regionalnego a kierownikiem biura albo dyrektorem oddziału regionalnego, którego pracownicy mają otrzymać upoważnienia do załatwienia spraw. Porozumienie to powinno określać m. in. rodzaje i liczbę spraw podlegających załatwieniu, zasady przekazania akt spraw. Treść tego porozumienia będzie podlegać zatwierdzeniu przez Prezesa ARiMR, co zapewni kontrolę nad zaangażowaniem pracowników innych biur powiatowych i oddziałów regionalnych w załatwianie spraw pozostających we właściwości danego kierownika biura powiatowego lub dyrektora oddziału regionalnego.

Kwota 15 tys. zł, powyżej której do umorzenia wierzytelności wymagana jest zgoda Ministra Finansów, została ustalona w 2003 r. i dotychczas nie była waloryzowana. Zgodnie z danymi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ciągu ostatnich trzech lat umorzenia w przedziałach do 15 tys. zł, od 15 tys. zł do 40 tys. zł i powyżej 40 tys. zł kształtowały się następująco.

	Liczba spraw umorzonych			Kwota umorzone łącznie		
	<15 000 zł	15 000 zł – 40 000 zł	>40 000 zł	< 15 000 zł	15 000 zł – 40 000 zł	> 40 000 zł
rok 2013	3	3	14	36 373,20	92 098,50	4 535 463,98
rok 2014	2	5	15	14 295,23	125 305,79	10 530 261,44
rok 2015	8	3	8	45 880,22	90 193,19	22 832 072,05
RAZEM	13	11	37	96 548,65	307 597,48	37 897 797,47

Uwzględniając powyższe oraz opinię Ministra Finansów w art. 25 ust. 3 zaproponowano podwyższenie z 15 tys. zł do 40 tys. zł kwoty, powyżej której do

umorzenia wierzytelności wymagana jest zgoda Ministra Finansów.

Przeprowadzona analiza spraw dotyczących dłużników zarejestrowanych w księdze dłużników wskazuje, że pomimo wyczerpania wszelkich przewidzianych prawem możliwości dochodzenia wierzytelności ARiMR oraz posiadania dokumentacji potwierdzającej występowanie przesłanek ustawowych do umorzenia tych wierzytelności, brak wniosku dłużnika o umorzenie wierzytelności uniemożliwia prowadzenie dalszego postępowania w sprawie. Najczęściej dotyczy to spraw, w których zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów egzekucji wierzytelności ARiMR lub postępowanie egzekucyjne okazało się bezskuteczne. Brak złożenia wniosku o umorzenie wierzytelności ze strony dłużników, pomimo wielokrotnego kierowania do nich pism zawierających informacje o przesłankach, warunkach, trybie oraz formie, w jakiej należy złożyć wniosek o umorzenie wierzytelności, nie pozwala na uruchomienie przez ARiMR procedury związanej z rozpatrzeniem wniosku i ewentualnym umorzeniem wierzytelności. W praktyce powoduje to, że wysokość wykazanego w rejestrach ARiMR zadłużenia sukcesywnie zwiększa się o kwotę naliczanych odsetek od niespłaconego zadłużenia. A zatem, zgodnie z projektowanymi zmianami, w przypadku spełniania przesłanek wynikających także z art. 25 ust. 1 pkt 2 przez dłużników ARiMR, odpowiednio udokumentowanych, Prezes ARiMR będzie upoważniony do umarzania wierzytelności bez wniosku dłużnika, zgodnie ze zmienianym przepisem art. 25 ust. 4.

Należy zauważyć, że analogiczne rozwiązania funkcjonują w prawodawstwie. Stosownie do przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, w tym umorzeń, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 tej ustawy, a zatem m.in. w przypadku gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w księdze dłużników ujętych jest 60 spraw na łączną kwotę 60 868 mln zł, w których brak jest możliwości odzyskania należności i jednocześnie, ze względu na brak wniosków dłużników o umorzenie należności,

niemożliwe jest umorzenie tych należności.

Zaproponowane dodanie ust. 1b w art. 29 ma na celu jednoznaczne uregulowanie sposobu ustalania kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności przez spółkę cywilną, która uległa rozwiązaniu. Aczkolwiek, zgodnie z art. 29 ust. 7 obowiązującej ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, do należności z tytułu kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.) w zakresie odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania spółki, to jednak wynikająca z tych przepisów zasada solidarnej odpowiedzialności wspólników i spółki odnosi się do zobowiązań podatkowych powstałych z mocy prawa. Do takich zobowiązań nie należą środki, o których mowa w art. 29 ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, bowiem zobowiązanie do zwrotu środków powstaje dopiero po doręczeniu decyzji ustalającej kwotę nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych. A zatem rozwiązanie spółki cywilnej przed doręzeniem decyzji o ustaleniu kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności uniemożliwia zastosowanie przepisów działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa w zakresie ustalenia solidarnej odpowiedzialności podatkowej wspólników i spółki. W celu ujednoczenia postępowania i zapewnienia skutecznego odzyskiwania płatności pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości zasadne jest wprowadzenie zaproponowanego przepisu ust. 1b w art. 29 w celu ustanowienia podstawy solidarnej odpowiedzialności wspólników rozwiązanej spółki cywilnej za zwrot płatności nienależnie lub nadmiernie pobranych przez spółkę.

Wprowadzenie zmiany brzmienia ust. 7 w art. 29 ma na celu zapewnienie odzyskania należności ujętych w księdze dłużników w zakresie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz budżetu krajowego przez przerwanie biegu terminu przedawnienia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. W świetle obecnie obowiązujących przepisów, w przypadku gdy dłużnik nie dokonał wpłaty należności lub brak jest możliwości dokonania kompensaty należności z wypłacanych przez ARiMR płatności dla dłużnika, wszczynane są czynności związane z dochodzeniem należności zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, gdyż zgodnie z przepisami art. 29 ust. 10 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, do egzekucji należności, stosuje się przepisy

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.), egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel po upływie terminu wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia. Do organu egzekucyjnego, tj. naczelnika urzędu skarbowego, kierowane są tytuły wykonawcze celem wszczęcia postępowania egzekucyjnego i zastosowania środka egzekucyjnego, zgodnie z art. 1a pkt 12 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Stosownie do art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Bieg terminu przedawnienia może być przerwany lub zawieszony wyłącznie w przypadkach określonych w art. 70 Ordynacji podatkowej. Art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej stanowi, że bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został poinformowany. Mając na uwadze liczbę spraw ujętych w księdze dłużników, wobec których ze względu na uchylanie się dłużników od spłaty należności niezbędne było podjęcie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych przez uprawniony organ podatkowy, ARiMR skierowała tytuły wykonawcze do realizacji przez urzędy skarbowe. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. do urzędów skarbowych wystosowano 16 362 tytuły wykonawcze na kwotę należności ponad 45 mln zł. Środek egzekucyjny został zastosowany jedynie w przypadku 8223 spraw na kwotę 37 mln zł.

Dotychczas w wielu przypadkach nie zostały niezwłocznie podjęte czynności związane z zastosowaniem środka egzekucyjnego lub w prowadzonym postępowaniu nie jest możliwe zastosowanie środka egzekucyjnego przerywającego bieg terminu przedawnienia. A zatem wejście w życie proponowanego brzmienia art. 29 ust. 7 umożliwi przerwaniu biegu terminu przedawnienia także wskutek doręczenia dłużnikowi upomnienia, o którym mowa w art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599 i 868) w dniu doręczenia tego upomnienia, co powinno przyczynić się do zwiększenia kwoty środków

publicznych, które powinny być zwrócone przez beneficjentów.

Zmiana treści art. 29 ust. 10 ma na celu precyzyjne wskazanie organu, któremu przysługują uprawnienia wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym i wyeliminowanie dotychczasowych wątpliwości urzędów skarbowych oraz sądów administracyjnych w zakresie wykonywania czynności wierzyciela przez dyrektorów oddziałów regionalnych oraz kierowników biur powiatowych. Obecnie niektóre sądy administracyjne oraz urzędy skarbowe kwestionują upomnienia i tytuły wykonawcze wystawione przez dyrektorów oddziałów regionalnych oraz kierowników biur powiatowych, wskazując, iż wierzycielem w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym środków, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy o ARiMR, jest Prezes ARiMR. Ponadto wskazanie w treści art. 29 ust. 10, że uprawnienia wierzyciela przysługujące kierownikowi biura powiatowego przysługują organowi wyższego stopnia w stosunku do kierownika biura powiatowego, ma na celu odciążenie biur powiatowych w zakresie realizowanych zadań oraz ograniczenie bardzo szerokiego zakresu czynności, jakie wykonują, przez przeniesienie całości procesu dochodzenia należności na poziom oddziałów regionalnych ARiMR.

Przeniesienie procesu dochodzenia należności na poziom oddziałów regionalnych ARiMR uzasadnione jest również obecnością w tychże jednostkach organizacyjnych wyspecjalizowanych komórek do spraw windykacji należności, a co za tym idzie wysoko wykwalifikowanych pracowników z wieloletnim doświadczeniem w zakresie windykacji należności. Powyższa zmiana również ujednotwili i usprawni proces dochodzenia należności poprzez prowadzenie spraw wyłącznie na jednym poziomie organizacyjnym. Dotychczas sprawy, w których wierzycielem był kierownik biura powiatowego ARiMR, prowadzone były z merytorycznym oraz informatycznym wsparciem oddziałów regionalnych ARiMR.

Proponowana zmiana art. 29 ust. 10 pozwoli również usprawnić organizację pracy w biurach powiatowych ARiMR, które tak jak na pozostałych poziomach organizacyjnych ARiMR, zgodnie z kryteriami akredytacyjnymi określonymi w załączniku 1 do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro, zobowiązane są

do zachowania rozdzielnosci uprawnień i pełnionych funkcji przez podział obowiązków polegający na tym, że żaden urzędnik nie jest odpowiedzialny za więcej niż jeden z rodzajów obowiązków: zatwierdzanie, wypłacanie lub księgowanie sum obciążających EFRG lub EFRROW, a także nadzór nad pracą każdego urzędnika wykonującego którekolwiek z tych zadań przez drugiego urzędnika. Prowadzenie egzekucji należności z poziomu biur powiatowych wiąże się z koniecznością wyłączenia z czynności związanych z obsługą wniosków pomocowych pracowników zajmujących się procesem odzyskiwania należności.

Zmiana przepisów art. 31 ust. 1 i 2 stworzy podstawę prawną umożliwiającą dokonywanie potrąceń należności pozostających do odzyskania pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) lub Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z tych funduszy, w których pomoc została przyznana, w drodze decyzji administracyjnej, przez kierownika biura powiatowego lub dyrektora oddziału regionalnego, natomiast należność została ustalona przez Prezesa ARiMR przed dniem 1 sierpnia 2012 r. na podstawie ówczesnie obowiązującej ustawy o ARiMR.

Zaproponowana zmiana w art. 31 polegająca na dodaniu ust. 2a ma na celu stworzenie podstaw prawnych umożliwiających dokonywanie potrąceń należności pozostających do odzyskania z funduszy strukturalnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR) oraz z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (FIG) z krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) lub Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W latach 2004–2006 instrumenty polityki strukturalnej UE były realizowane w ramach Narodowego Planu Rozwoju, obejmującego Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006” oraz „Sektorowego Programu Operacyjnego Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004–2006”.

Przyjęte w przywołanych wyżej przepisach art. 31 ust. 1, 2 i 2a odesłanie do „odrębnych przepisów” wynika z tego, że trudno byłoby wymienić wszystkie przepisy krajowe i unijne regulujące te kwestie, a ponadto przywołanie tych przepisów

spowodowałyby nieczytelność art. 31 ust. 1, 2 i 2a. Proponowana regulacja jest elastyczna, dzięki czemu zapewni stabilność projektowanych przepisów.

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.), ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.), rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/99 z dnia 21 czerwca 1999 r. stanowiącego szczegółowe przepisy dotyczące funduszy strukturalnych (Dz. Urz. WE L 161 z 26.06.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 14, t. 1, str. 31), rozporządzenia Rady (WE) nr 1263/99 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa (Dz. Urz. WE L 161 z 26.06.1999, str. 54, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 3, str. 121), rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/01 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/99 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielonej w ramach funduszy strukturalnych (Dz. Urz. WE L 63 z 03.03.2001, str. 21; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 14, t. 1, str. 132), rozporządzenia Rady (WE) nr 2792/99 z dnia 17 grudnia 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa (Dz. Urz. WE L 337 z 30.12.1999, str. 10, z późn. zm.; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 4, t. 4, str. 179), ARiMR – jako instytucja wdrażająca i zgodnie z treścią umów – jako wierzyciel, ma obowiązek dochodzenia należności z tytułu środków wypłaconych w ramach tych programów wraz z odsetkami. Ponadto ARiMR jako instytucja płatnicza zagwarantowała, aby końcowi beneficjenci otrzymali płatność z funduszy w możliwie najkrótszym czasie i w pełnej wysokości. W ramach ww. programów nie dokonywano żadnych potrąceń, wstrzymań płatności lub innych specyficznych obciążeń, które mogłyby obniżyć powyższe kwoty wypłacane beneficjentom. Przepisy Unii Europejskiej wskazują na konieczność odzyskiwania środków z należytą starannością oraz zapewnianie poboru dochodów Unii i ochronę jej praw. W rejestrach dłużników prowadzonych dla funduszy strukturalnych od uruchomienia programu zaewidencjonowanych zostało 1558 spraw, przy czym 86% stanowią należności z tytułu programu SPO „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006”. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w ramach funduszy strukturalnych pozostało 455 spraw z otwartym saldem należności na łączną kwotę 109 259 541,54 zł. Jednostkowa wartość kwot podlegających windykacji w

poszczególnych sprawach w przypadku beneficjentów SPO „Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006” w działaniu 1.2. „Ułatwienie startu młodym rolnikom” wynosi 50 000 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia wypłacenia środków (2005 r.), tj. obecnie kwota odsetek przewyższyła kwotę przyznanej pomocy. W celu odzyskiwania należności wypłaconych w ramach funduszy strukturalnych zawierane są umowy ugody obejmujące wieloletni okres spłaty. W przypadku braku możliwości ugodowego uregulowania spłaty należności ARiMR wszczyna postępowania sądowe w celu uzyskania tytułu wykonawczego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, stanowiącego postawę do dochodzenia należności na drodze postępowania egzekucyjnego. Tym samym odzyskanie należności od beneficjentów jest procesem wieloletnim, a brak możliwości dokonywania potrąceń wydłuża ten proces. Wobec braku możliwości dokonywania potrąceń w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 9 grudnia 2015 r. w ramach pomocy finansowanej ze środków funduszy EFRG i EFRROW oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków z tych funduszy, ARiMR wypłaciła 404 beneficjentom zaewidencjonowanym w rejestrze dłużników na dzień 31 grudnia 2015 r. z otwartym saldem należności, prowadzonym dla funduszy strukturalnych kwotę 19 729 199,02 zł, co stanowi 18% łącznej kwoty środków pozostałych do odzyskania, a 34% kwoty należności głównych. W ramach funduszy strukturalnych w stosunku do 54% dłużników otrzymujących pomoc z ARiMR prowadzone jest postępowanie egzekucyjne. Ponadto wskazać należy, że ARiMR jako wierzyciel, na podstawie art. 66 § 3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zobowiązana jest do uiszczania opłaty komorniczej wynoszącej 5% każdej kwoty przekazanej wierzycielowi przez organ egzekucyjny lub przekazanych wierzycielowi przez zobowiązanego w wyniku zastosowania środków egzekucyjnych. Ze względu na to, że postępowanie egzekucyjne jest procesem wieloletnim, w którym organ egzekucyjny pobiera opłaty oraz ponosi wydatki egzekucyjne (np. koszty przejazdu egzekutora, koszty uzyskania informacji o majątku dłużnika, koszty przechowywania zajętych rzeczy), ARiMR, będąc wierzycielem, pokrywa te koszty w przypadkach, gdy zobowiązany nie posiada żadnego majątku ruchomego, wierzytelności pieniężnych czy też praw majątkowych i koszty egzekucyjne nie mogą być ściągnięte od zobowiązanego.

1) Na dzień 31 grudnia 2015 r. w ramach funduszy strukturalnych (EFOiGR – Sekcja Orientacji) w księdze dłużników zarejestrowanych jest 446 dłużników (455 spraw), dla których saldo należności wynosi 109 259 541,54 zł, w tym środki do odzyskania pochodzące z budżetu krajowego wynoszą 17 230 380,55 zł.

Spośród dłużników zaewidencjonowanych w rejestrze dłużników na dzień 09.12.2015 r. z otwartym saldem należności w ramach funduszy strukturalnych, Agencja dla 404 dłużników w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 9 grudnia 2015 r. wypłaciła z tytułu realizacji płatności w ramach EFRG i EFRROW kwotę 19 729 199,02 zł, w tym w 2015 r. kwotę 6 854 064,17 zł.

Wprowadzenie zmiany przepisów umożliwiłoby odzyskanie do budżetu państwa środków w wysokości ok. 17 mln zł z wypłaconych płatności dla tych beneficjentów, w ramach środków krajowych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRG i EFRROW – przy założeniu, że wszyscy dłużnicy będą składać wnioski o płatności z EFRG i EFRROW.

2) Na dzień 31 grudnia 2015 r. w księdze dłużników w ramach Sekcji Gwarancji EFOiGR zarejestrowanych jest ok. 4340 dłużników (8936 spraw), dla których saldo należności wynosi 65 202 508,99 zł, w tym środki do odzyskania pochodzące z budżetu krajowego wynoszą 17 136 545,33 zł.

Przyjęcie projektowanych przepisów umożliwiłoby odzyskanie do budżetu państwa środków w wysokości ok. 17 mln zł z wypłaconych płatności dla tych beneficjentów w ramach środków krajowych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRG i EFRROW.

Przyjęcie projektowanych przepisów będzie wiązało się z wdrożeniem modyfikacji systemu finansowo-księgowego, których wstępny koszt szacuje się na ok. 100 tys. zł.

Podsumowując, przyjęcie projektowanych przepisów umożliwiłoby odzyskanie do budżetu państwa ok. 34 mln zł – przy założeniu, że wszyscy dłużnicy będą składać wnioski o płatności z EFRG i EFRROW.

Jednakże obecnie wnioski o płatności z EFRG i EFRROW składa ok. 19% z ww. dłużników z saldem należności w ramach EFOiGR – Sekcja Orientacji i Sekcja Gwarancji. W związku z powyższym realnie istnieje możliwość odzyskania środków do budżetu państwa w wysokości ok. 6,5 mln zł.

Zgodnie z przepisami art 25 ust. 1 Prezes ARiMR może umarzać, w całości lub w części, wierzytelności ARiMR przypadające jej w związku z wykonywaniem przez

nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych, w tym z tytułu zastosowanych dopłat do oprocentowania kredytów preferencyjnych, w przypadku gdy wystąpi co najmniej jedna z następujących przesłanek:

- 1) nie odzyskano wierzytelności w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji wierzytelności ARiMR lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) nie można ustalić miejsca zamieszkania lub pobytu dłużnika będącego osobą fizyczną albo dłużnik zmarł nie pozostawiwszy żadnego majątku lub pozostawił ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty stanowiącej trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym umorzenie, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do celów naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 4) egzekucja wierzytelności zagraża egzystencji dłużnika, w przypadku gdy dłużnik:
 - a) poniósł szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, z wyłączeniem szkód powstałych w budynkach,
 - b) stał się niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym;
- 5) dłużnik będący osobą prawną został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego i jednocześnie nie ma majątku, z którego można by egzekwować wierzytelność ARiMR, a odpowiedzialność z tytułu wierzytelności ARiMR nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie.

Ponadto, zgodnie z projektowanym art. 25 ust. 3 ustawy o ARiMR, do umorzenia wierzytelności ARiMR, której kwota przekracza 40 000 zł, jest wymagana zgoda ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W świetle powyższych przepisów umorzenie może mieć miejsce wyłącznie w przypadkach udokumentowanego braku środków umożliwiających spłatę wierzytelności i tym samym braku możliwości zapłaty podatku dochodowego na rzecz

budżetu państwa. A zatem brak jest uzasadnienia do nakładania na urzędy skarbowe zadań związanych z przeprowadzeniem ponownej procedury potwierdzenia braku możliwości wniesienia opłaty podatku dochodowego od kwot umorzonych wierzytelności.

Ponadto opodatkowanie kwot umorzonych w powyższych przypadkach wierzytelności powoduje, że dłużnicy, mimo iż spełniają przesłanki do umorzenia wierzytelności, nie podejmują żadnych działań, mając na względzie, iż w dalszej kolejności będą zobowiązani podjąć kolejne działania mające na celu zwolnienie ich z podatku dochodowego.

Uwzględniając powyższe, proponuje się zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych kwot umorzonych wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zgodnie z przepisami art. 25 ust. 4 ustawy o ARiMR. Umorzenie wierzytelności ARiMR następuje na wniosek dłużnika, z tym że w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 5 ww. artykułu, Prezes ARiMR może umorzyć wierzytelność ARiMR bez wniosku dłużnika.

Z danych za 2015 r. wynika, że w przypadku 18 dłużników, którym w 2015 r. zostały umorzone należności na łączną kwotę 957 464,96 zł, ARiMR zobowiązana była wystawić PIT-8C dla 15 beneficjentów na kwotę 919 718,24 zł.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt ustawy został umieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod nr UD 61.

<p>Nazwa projektu: Projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Bogucki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Aleksandra Szelałowska, Dyrektor Departamentu Finansów, tel. 22 623 17 64, 22 623 20 21, aleksandra.szelałowska@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2016.07.11</p> <p>Źródło: Nr w wykazie prac UD 61</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przeprowadzona w ARiMR analiza spraw dotyczących dłużników zarejestrowanych w księdze dłużników wskazuje, że pomimo wyczerpania wszelkich przewidzianych prawem możliwości dochodzenia wierzytelności ARiMR oraz posiadania dokumentacji potwierdzającej występowanie przesłanek ustawowych do umorzenia tych wierzytelności, brak wniosku dłużnika o umorzenie wierzytelności uniemożliwia prowadzenie dalszego postępowania w sprawie, co powoduje, że wysokość wykazanego w rejestrach ARiMR zadłużenia sukcesywnie zwiększa się o kwotę naliczanych odsetek od niespłaconego zadłużenia.

Główną przesłanką uzasadniającą umorzenie wierzytelności ARiMR jest brak możliwości jej spłaty, a tym samym brak jest uzasadnienia do opodatkowania umorzonych kwot wierzytelności.

Niezbędne jest również usprawienie zarządzania należnościami WPR.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie ustawy proponuje się m.in.:

- 1) stworzenie możliwości prawnych kierownikowi biura powiatowego lub dyrektorowi oddziału regionalnego ARiMR, w którym wystąpiła kumulacja określonego rodzaju zadań, skorzystania z pomocy pracowników zatrudnionych w innym biurze powiatowym lub oddziale regionalnym ARiMR, które realizuje analogiczne zadania i które jednocześnie w danym momencie nie jest obciążone realizacją zadań;
- 2) podwyższenie z 15 tys. zł do 40 tys. zł kwoty, powyżej której do umorzenia wierzytelności wymagana jest zgoda Ministra Finansów;
- 3) umożliwienie Prezesowi ARiMR umarzania wierzytelności z urzędu, w przypadku gdy nie odzyskano wierzytelności w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego, a także gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji wierzytelności ARiMR lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 4) jednoznaczne uregulowanie sposobu dochodzenia kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności przez spółkę lub wspólników spółki cywilnej, która została rozwiązana;
- 5) stworzenie możliwości odzyskania należności ujętych w księdze dłużników w zakresie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz budżetu krajowego przez przerwanie biegu terminu przedawnienia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego;
- 6) stworzenie podstaw prawnych umożliwiających dokonywanie potrąceń należności pozostających do odzyskania z funduszy strukturalnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR) Sekcja Orientacji i Sekcja Gwarancji oraz z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (FIFG) z krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Europejskiego Funduszu Rybackiego lub Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
- 7) zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych kwoty umorzonych wierzytelności, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dłużnicy ARiMR	ok.14.844	ARiMR	Rozszerzenie katalogu przypadków, kiedy wierzytelności ARiMR przypadające jej w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych mogą być umorzone bez wniosku dłużnika lub z urzędu
ARiMR			Zwiększenie skuteczności odzyskiwania należności
Organy podatkowe			Brak konieczności rozpatrywania spraw o umorzenie podatku dochodowego podmiotów, którym Prezes ARiMR umorzył wierzytelności
Budżet państwa			Umorzenie podatków
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji			
<p>Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych do następujących organizacji: Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „SAMOOBRONA”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników „OJCZYŻNA”, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Federacji Regionów i Komisji Zakładowych Solidarność’80, Krajowej Federacji Producentów Zbóż, PROM – Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych, Polskiej Izby Technologii i Wyrobów Naturalnych, Krajowej Federacji Hodowców Drobiu i Producentów Jaj, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Regionalnego Związku Hodowców i Producentów Owiec i Kóz w Opolu, Związku Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej,</p>			

Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu,
 Polskiego Związku Hodowców Drobego Inwentarza,
 Związku Sadowników Polskich,
 Polskiej Federacji Ogrodniczej,
 Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
 Krajowego Związku Plantatorów Chmielu,
 Krajowego Związku Plantatorów Roślin Okopowych,
 Krajowego Związku Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw dla Przemysłu,
 Związku Plantatorów Tytoniu,
 Stowarzyszenia Krajowa Unia Producentów Soków,
 Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu,
 Business Centre Club,
 Konfederacji Lewiatan,
 Krajowego Związku Banków Spółdzielczych,
 Związku Banków Polskich,
 Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny,
 Związku Polskich Przetwórców Mleka,
 Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy,
 Polskiej Izby Mleka,
 Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
 Polskiej Izby Handlu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	6,5
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) ARiMR z tytułu rozszerzenie zakresu stosowanych kompensat	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	6,5
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń:</p> <p>Zgodnie z danymi ARiMR według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w księdze dłużników ujętych jest 60 spraw na łączną kwotę 60,868 mln zł, w których brak jest możliwości odzyskania należności i jednocześnie ze względu na brak wniosków dłużników o umorzenie należności, niemożliwe jest umorzenie tych należności.</p> <p>Przedstawiając powyższe, należy zauważyć, że przyjęte rozwiązania nie będą miały wpływu na budżet państwa, gdyż w aktualnym stanie prawnym nie ma możliwości ich odzyskania, a jedynie pozwolą na wykreślenie dłużników ARiMR z księgi dłużników. W efekcie ARiMR nie będzie musiała wykazywać należności nie do odzyskania i dokonywać dalszego naliczania od nich odsetek. Ponadto umorzenie ww. należności zwolni ARiMR z obowiązku tworzenia i utrzymywania odpisów aktualizacyjnych w księgach rachunkowych dla należności, które mają charakter należności nieściągalnych.</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2015 r. w ramach funduszy strukturalnych (EFOiGR – Sekcja Orientacji) w księdze dłużników zarejestrowanych jest 446 dłużników (455 spraw), dla których saldo należności wynosi 109 259 541,54 zł, w tym środki do odzyskania, pochodzące z budżetu krajowego wynoszą 17 230 380,55 zł.</p> <p>Spośród dłużników zaewidencjonowanych w rejestrze dłużników na dzień 9 grudnia 2015 r. z otwartym saldem należności w ramach funduszy strukturalnych, Agencja dla 404 dłużników w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 9 grudnia 2015 r. wypłaciła z tytułu realizacji płatności w ramach EFRG i EFRROW kwotę 19 729 199,02 zł, w tym w 2015 r. kwotę 6 854 064,17 zł.</p> <p>Wprowadzenie zmiany przepisów umożliwiłoby odzyskanie do budżetu państwa środków w wysokości ok. 17 mln zł z wypłaconych płatności dla tych beneficjentów, w ramach środków krajowych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRG i EFRROW – przy założeniu, że wszyscy dłużnicy będą składać wnioski o płatności z EFRG i EFRROW.</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2015 r. w księdze dłużników w ramach Sekcji Gwarancji EFOiGR zarejestrowanych jest ok. 4340 dłużników (8936 spraw), dla których saldo należności wynosi 65 202 508,99 zł, w tym środki do odzyskania, pochodzące z budżetu krajowego wynoszą 17 136 545,33 zł.</p> <p>Przyjęcie projektowanych przepisów umożliwiłoby odzyskanie do budżetu państwa środków w wysokości ok. 17 mln zł z wypłaconych płatności dla tych beneficjentów w ramach środków krajowych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z EFRG i EFRROW – przy założeniu, że wszyscy dłużnicy będą składać wnioski o płatności z EFRG i EFRROW.</p> <p>Łącznie przyjęcie projektowanych przepisów umożliwiłoby odzyskanie do budżetu państwa ok. 34 mln zł – przy założeniu, że wszyscy dłużnicy będą składać wnioski o płatności z EFRG i EFRROW. Jednakże obecnie wnioski o płatności z EFRG i EFRROW składa ok. 19% z ww. dłużników z saldem należności w ramach EFOiGR – Sekcja Orientacji i Sekcja Gwarancji. W związku z powyższym realnie istnieje możliwość odzyskania środków do budżetu państwa w wysokości ok. 6,5 mln zł.</p> <p>Przyjęcie projektowanych przepisów będzie wiązało się z wdrożeniem modyfikacji systemu finansowo-księgowego, których wstępny koszt szacuje się na ok. 100 tys. zł. Koszty modyfikacji systemu finansowo-księgowego zostaną sfinansowane w ramach dotacji docelowej na wykonanie zadań z zakresu inwestycji i zakupów inwestycyjnych, przewidzianej w planie finansowym ARiMR na 2016 r.</p> <p>Odnośnie do zwolnienia z podatku dochodowego, z danych ARiMR za 2015 r. wynika, że w przypadku 18 dłużników, którym w 2015 r. zostały umorzone należności na łączną kwotę 957 464,96 zł, ARiMR wystawiła PIT-8C dla 15 beneficjentów na kwotę 919 718,24 zł. Biorąc pod uwagę przesłanki określone w art. 25 ust. 1, które pozwalają Prezesowi ARiMR na umorzenie w całości lub części wierzytelności ARiMR przypadających jej w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowych wyłącznie z</p>
---	---

	<p>krajowych środków publicznych zwolnienie z podatku dochodowego umorzonych wierzytelności nie powinno mieć wpływu na dochody budżetu państwa, a jednocześnie zmniejszy ilość spraw prowadzonych przez urzędy skarbowe.</p> <p>Na dzień 31 grudnia 2015 r. ARiMR umorzyła 18 należności „krajowych” na łączną kwotę 957.464,96 zł, z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na wnioski dłużników – 13 należności na łączną kwotę 823 358,16 zł, - z urzędu (bez wniosku) – 5 należności na łączną kwotę 134 106,80 zł, - z art. 25 ust. 1 pkt 1 nie umorzono żadnych należności, - z art. 25 ust. 1 pkt 2 umorzono – 10 należności na łączną kwotę 544 946,98 zł, - z art. 25 ust. 1 pkt 3 umorzono – 5 należności na łączną kwotę 134 106,80 zł, - z art. 25 ust. 1 pkt 4 lit. b umorzono – 3 należności na łączną kwotę 278 411,18 zł, - z art. 25 ust. 1 pkt 5 nie umorzono żadnych należności.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
--	---	---	---	---	---	----	----------------

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw – producenci rolni						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe						

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe						

Niemierzalne

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
--	---

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
--	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
--	---

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi utrzymanie płynności finansowej producentom rolnym.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rolnictwo	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy nie ma wpływu na inne obszary poza rolnictwem.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Nie dotyczy.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ewaluacja efektów będzie następowała corocznie na podstawie przedkładanych przez ARiMR sprawozdań. Miernikiem ewaluacji efektów będzie kwota umorzonych wierzytelności lub kwoty odzyskanych należności.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

Raport z konsultacji (§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania:

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy skierowano do: Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „SAMOOBRONA”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników „OJCZYŻNA”, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowej Rada Izb Rolniczych, Federacji Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Federacji Regionów i Komisji Zakładowych Solidarność '80, Krajowej Federacji Producentów Zbóż, PROM - Polska Rada Organizacji Młodzieżowych, Polskiej Izby Technologii i Wyrobów Naturalnych, Krajowej Federacji Hodowców Drobiu i Producentów Jaj, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Regionalnego Związku Hodowców i Producentów Owiec i Kóz w Opolu, Związku Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu, Polskiego Związku Hodowców Drobego Inwentarza, Związku Sadowników Polskich, Polskiej Federacji Ogrodniczej, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Krajowego Związku Plantatorów Chmielu, Krajowego Związku Plantatorów Roślin Okopowych, Krajowego Związku Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw dla Przemysłu, Związku Plantatorów Tytoniu, Stowarzyszenia Krajowa Unia Producentów Soków, Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu, Business Centre Club, Konfederacji Lewiatan, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny, Związku Polskich Przetwórców Mleka, Krajowego Stowarzyszenia Mleczarzy, Polskiej Izby Mleka, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiej Izby Handlu.

Sugestie lub uwagi zostały nadesłane przez:

- 1) Krajowy Związek Banków Spółdzielczych,
- 2) Krajową Radę Izb Rolniczych.

Zgłoszone przez ww. podmioty uwagi lub sugestie w ramach konsultacji społecznych głównie dotyczyły następującego zakresu:

- podwyższenia do wysokości co najmniej 100 tys. zł kwoty, do której Prezes ARiMR może samodzielnie podejmować decyzje w zakresie umorzenia wierzytelności ARiMR przypadające jej w związku z wykonywaniem przez nią zadań finansowanych wyłącznie z krajowych środków publicznych,
- stworzenia możliwości powoływania przez ARiMR funduszy celowych, umożliwiających na określonych warunkach czynne włączanie się ARiMR w procesy restrukturyzacji prowadzone przez banki wobec klientów korzystających ze wsparcia,
- obaw, że większa niż dotychczas windykacja będzie sposobem na szukanie możliwości zwiększenia przychodów budżetu państwa.

W projekcie ustawy zaproponowano podwyższenie z 15 tys. zł do 40 tys. zł kwoty, powyżej której do umorzenia wierzytelności wymagana jest zgoda Ministra Finansów.

Propozycja powoływania przez ARiMR funduszy celowych wykracza poza zakres procedowanych zmian.

W projekcie ustawy nie przewiduje się wprowadzanie przepisów zwiększających restrykcje w zakresie dochodzenia przez ARiMR wierzytelności. Zaproponowana zmiana w art. 31 polegająca na dodaniu ust. 2a ma na celu stworzenie podstaw prawnych umożliwiających dokonywanie potrąceń należności pozostających do odzyskania z funduszy strukturalnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR) oraz z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (FIG) z krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) lub Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). ARiMR – jako instytucja wdrażająca i zgodnie z treścią umów – jako wierzyciel, ma obowiązek dochodzenia należności z tytułu nienależnie i nadmiernie pobranych środków wypłaconych w ramach powyższych funduszy wraz z odsetkami. A zatem powyższe przepisy wprowadzają

rozwiązanie zgodnie, z którym ARiMR będzie mogła potrącić wyłącznie z krajowej części płatności należnych beneficjentom swoje wierzytelności.

Jednocześnie przepisy Unii Europejskiej wskazują na konieczność odzyskiwania powyższych środków z należytą starannością oraz zapewniania poboru dochodów Unii Europejskiej i ochronę jej praw.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym:

Projekt ustawy nie podlegał konsultacjom z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Natomiast projekt ustawy został zaopiniowany przez Ministra Spraw Zagranicznych (pismo znak: DPUE.920.796.2016/2/BP z dnia 17.06.2016 r.). Zgodnie z opinią projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku:

Projekt zmiany ustawy został umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny w celu zgłaszania w trakcie trwania prac legislacyjnych zainteresowania w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem przedmiotowej ustawy w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.